

Testin kantarlamak sheması 12 klas (guman.)

	Testin işleri	Kantarlamak kriteriyaları	Kantarlamak sheması	Ballar
I	Verili yaratma fragmentinä analiz yapın			30 bal
1.	<p>Verili tekstin fragmentini dikkatli okuyun da aşadaki soruşlara cuvap verin:</p> <p>a) Neçin Mani Vladinin kapu önü doluydu insannan hem hep işidilärdi kemeñä, garmoni hem daul sesi? (2 cümlä).</p> <p>ä) Neçin insannarın canı acıdı, ani Stanka gider küüdän? (2 cümlä).</p> <p>b) Bir düün adetinin yazdırmasını bulun da çıkarın.</p> <p>c) Neçin insannarın bakışını çekärdi ev, neredän çıktı gelin? (3 cümlä).</p>	<p>a) Vladi everärdi kızını Stankayı Çadır rayonunda bir küüyä.</p> <p>ä) Deyni küüdä yoktu insan, işitmiş olsun, o birinnän çekişsin, o hepsinä göründü, nicä göktä gün.</p> <p>b) Üreñicilerin bakışlarına görä.</p> <p>c) Uzaktan görünärdi kırnak kireçli duvarlar, maavi boyalı pençerelerdä gözäl dikili, havezlän plisselenmä biyaz perdelär dalgaldılar ürek, annadarak Stankanın işçi elleri için, islää ürää hem gülär üzü için.</p>	<p align="center">2 bal</p> <p>1-är bal herbir dolu yannışlıksız cümlä için;</p> <p align="center">2 bal</p> <p>1-är bal herbir dolu yannışlıksız cümlä için;</p> <p align="center">2 bal</p> <p>dooru düün adetini bulmak için;</p> <p align="center">3 bal</p> <p>1-är bal herbir dolu yannışlıksız cümlä için;</p>	<p align="center">2 bal</p> <p>dooru cuvap için.</p> <p align="center">2 bal</p> <p>dooru cuvap için.</p> <p align="center">2 bal</p> <p>dooru cuvap için.</p> <p align="center">3 bal</p> <p>dooru cuvap için.</p>
2.	Teksti kullanarak, Stankanın patredini yazdırın. (4 cümlä).	Stanka - diil balaban, doluca suratlı, ondokuz yaşında. O siirek sokulardı lafa, hep bir gülümsärdi pak, açık gülümsemäklän. Diildi görümnü, yakışıklı suradı vardı.	<p align="center">4 bal</p> <p>1-är bal herbir dolu yannışlıksız cümlä için;</p>	4 bal dooru cuvap için.
3.	Bu tekst sizi neyä terbieder? (3 cümlä).	Üreñicilerin bakışlarına görä.	<p align="center">3 bal</p> <p>1-är bal herbir dolu yannışlıksız cümlä için;</p>	3 bal dooru cuvap için.
4.	Verili teksttän üç metafora çıkarın. Bir metaforanın laflarını dooru maanada kullanın.	<p>“Canı acıdı” – metafora</p> <p>“Perdelär dalgaldılar” – metafora</p> <p>“Bakışını çekärdi” - metafora</p> <p>Üreñicilər kendi bakışlarına görä bir metaforanın laflarını dooru maanada kullanêrlar.</p>	<p align="center">4 bal</p> <p>1-är bal metafora için, 1 bal da metaforanın laflarını dooru maanada kullanmak için; .</p>	4 bal dooru cuvap için.
5.	Verili teksttän iki yaratırmak çıkarın. Bir yaratırmaklan şaşma cümlesi kurun.	<p>“Nicä göktä gün” - yaratırmak</p> <p>“Kaar gibi biyaz üzlü yastıklar” - yaratırmak</p> <p>Cümlä kurulêr üreñicilerin bakışlarına görä.</p>	<p align="center">4 bal</p> <p>1-är bal yaratırmaklar için, 2 bal - cümlä için.</p>	4 bal dooru cuvap için.

6.	Tekstin düün adetlerinä görä, angı elementlär büün dä kullanılêrlar? Nesoy eni elementlär şindiki zamanda peyda oldular? (5 cümlä).	Üürenicilerin bakışlarına görä.	6 bal dolu dooru yannışlıksız cuvap için.	6 bal dooru cuvap için.
II	Gramatika soruşları			30 bal
1.	a) Aşaadaki laflara teksttän antonim bulun: uzun – çirkin – alçak – çeketti - ä) Teksttän çıkarılmış bir antonimnän lafbirleşmesi kurun da ona sintaksis analizini yapın.	uzun – <i>kısa</i> , çirkin – <i>gözäl</i> , alçak – <i>balaban</i> , çeketti – <i>bitti</i> , Üürenicilerin bakışlarına görä. Örnek gibi: nesoy? 1) adlardan Balaban adam 2) bellilikçi (nişannık) (adlık) 3) yamanmak	0,5 bal herbir antonim için; 1 bal dooru kurulmuş lafbirleşmesi için, 2 bal dooru sintaksis analiz için	2 bal dooru cuvap için. 3 bal dooru cuvap için.
2.	Teksttän çıkarın: a) bitki abzattan ikili konsonnan 3 laf da bir laflan soruş cümlesi kurun. ä) bir adlık, bir da işlik, neredä konson dönmesi var.	İkili konsonnan laflar: <i>insannar, onnarın, annadarak</i> Cümlä kurulêr üürenicilerin bakışlarına görä. <i>Patredä (patret)</i> - adlık <i>Gider (git)</i> - işlik	4 bal 1-är bal dooru çıkarılmış laflar için, 1 bal - cümleyi kurmak için; 2 bal 1-är bal lafları dooru bulmak için;	4 bal dooru cuvap için. 2 bal dooru cuvap için
3.	Tekstin dördüncü payında 4 yardımcı söz payı bulun da çıkarın.	<i>Hem, angısı, altında, taa</i> – yardımcı söz payları.	4 bal 1-är bal dooru söz paylarını bulmak için;	4 bal dooru cuvap için.
4.	Teksttän dört işlik çıkarın, onnarın çalımını, zamanını hem üzünü belli edin.	<i>İşidilärdi</i> – oluşluk çalımı, bitkisiz geçmiş zaman, III üz; <i>Görünêr</i> – oluşluk çalımı, şindiki zaman, III üz; <i>İşitmiş</i> – oluşluk çalımı, bellisiz geçmiş zaman, III üz; <i>Çekişsin</i> - izin çalımı, III üz;	4 bal 1-är bal herbir işlik için;	4 bal dooru cuvap için.
5.	Verili fragmenttän 4 izafet konstruktıyasında lafbirleşmelerini çıkarın, kaçınıcı esaptan izafet belli edin.	<i>Kemençü, garmoni hem daul sesi</i> – II es.iz., <i>Yapı işçisi</i> - II es.iz., <i>Üüredicilerin evinin hem şolanın</i> - III es.iz., <i>Ük maşinası</i> - II es.iz.,	5 bal 1-är bal herbir izafet konstr. için, 1 bal - izafeti belli etmêk için;	5 bal dooru cuvap için.
6.	Nişannı cümleyä sintaksis analizi yapın. <i>Onnarın bakışını şindi çekärdi ev, neredün</i>	<i>Onnarın bakışını şindi çekärdi ev, neredün</i> (annat., diil şaşma, baalayıcılı dallı katlı cümlä;	6 bal dooru sintaksis analizi	6 bal dooru

	<i>çıktı gelin.</i>	I payı – baş cümlä, iki başpaylı, üzül, geniş, taman; II payı – bellilikçi dal cümlesi, iki başpaylı, üzül, geniş, taman.)	için.	cuvap için.
III	Mini-yaratma			40 bal
	<p>“ Sofra gözelli – tuz-ekmek, Halkın gözelli – onun kültürası ” temasına görä kısıdan (1-1,5sayfa) kendi fikrinizi açıklayın. Fikrinizi açıklamaa deyni, aşadaki planı esaba alın.</p> <p>- Derin kendi bakışınızı açıklayın, bir uygun çıkış yapın.</p> <p>- Literatura dilinin normalarını hem zenginini koruyun.</p> <p>- Gagauz avtorların yaratmalarından epizodları yada titataları kullanın.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Temanın açıklaması için. 2. Düşünmekleri logikayca dooru kullanması için. 3. Cümlelerin dooru stili için. 4. Orfografiya kuralların dooru kullanması için. 5. Artistik kolaylıkların kullanması için. 		40 bal.

Toplam: 100 bal.